

بسمه تعالی

آیین‌نامه ارزیابی و حمایت از شرکت‌ها و موسسات دانش‌بنیان

(مصوب کارگروه مورخ ۱۸/۰۲/۱۴۰۲)

فصل ۱: مقدمه و تعاریف

مقدمه:

براساس ماده (۳) آیین‌نامه اجرایی قانون حمایت از شرکت‌ها و موسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات، مصوب هیئت محترم وزیران به شماره ۱۴۱۶۰۲/ت/۴۶۵۱۳ هـ مورخ ۱۳۹۱/۰۸/۲۱، آیین‌نامه حاضر برای ارزیابی و حمایت از شرکت‌ها و موسسات دانش‌بنیان به تصویب «کارگروه دایمی شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان» رسید.

تعاریف:

در این آیین‌نامه، اصطلاحات زیر در معانی مشروح مندرج در ذیل به کار می‌روند:

۱. **قانون حمایت:** قانون حمایت از شرکت‌ها و موسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات مصوب مجلس شورای اسلامی مورخ ۱۳۸۹/۰۸/۳۰ و اصلاحات بعدی آن

۲. **قانون جهش:** قانون جهش تولید دانش‌بنیان مصوب مجلس شورای اسلامی مورخ ۱۴۰۱/۰۲/۳۱

۳. **شرکت:** به اجتماعی از افراد گفته می‌شود که مطابق مقررات قانون تجارت، دارای شخصیت حقوقی مستقل از تشکیل‌دهندگان آن بوده و ضروری است تا مطابق مقررات مربوط به ثبت شرکت‌ها به ثبت رسیده و آگهی ثبت آن منتشر و برای اطلاع اشخاص ثالث اعلام گردد. شرکت در ماده ۲۰ قانون تجارت، به هفت نوع تقسیم شده

است که عبارتند از : شرکت سهامی، شرکت با مسئولیت محدود، شرکت تضامنی، شرکت مختلط غیر سهامی، شرکت مختلط سهامی، شرکت نسبی و شرکت تعاونی تولید و مصرف.

۴. کارگروه: کارگروه دایمی شورای راهبری فناوری ها و تولیدات دانش بنیان موضوع ماده ۸ قانون جهش تولید دانش بنیان مصوب مجلس شورای اسلامی مورخ ۱۴۰۱/۰۲/۳۱

۵. دبیرخانه: دبیرخانه تخصصی ارزیابی و تشخیص صلاحیت شرکت های متقاضی دانش بنیان که در معاونت توسعه شرکت های دانش بنیان معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان ریاست جمهوری مستقر است.

۶. شرکت دانش بنیان: شرکت یا مؤسسه خصوصی است که به منظور هم افزایی علم و ثروت، توسعه اقتصاد دانش محور، تحقق اهداف علمی و اقتصادی (شامل گسترش و کاربرد اختراع و نوآوری) و تجاری سازی نتایج تحقیق و توسعه (شامل طراحی و تولید کالاها و خدمات) در حوزه فناوری های برتر نسبت به تراز متوسط فناوری های موجود در کشور و با ارزش افزوده بالا و براساس معیارهای مورد نظر این آیین نامه، به تأیید کارگروه می رسد.

۷. سامانه: درگاه الکترونیک متمرکزی است که بستر سنجش، ارزیابی و ارائه خدمات حمایتی به شرکت های دانش بنیان می باشد.

۸. کارگزاران: اشخاص حقیقی و حقوقی که به منظور ارتباط، ارزیابی و حمایت از شرکت ها و موسسات دانش بنیان، توسط دبیرخانه کارگروه انتخاب می شوند.

۹. نمونه آزمایشگاهی: نمونه اولیه ای از محصول است که در مقیاس آزمایشگاهی کارکردهای اصلی محصول نهایی را داشته باشد و شرکت تلاش می کند با انجام آزمایش ها و طراحی های بیشتر، اشکالات آن را برطرف نماید.

۱۰. تولید تجاری: کالایی که به مرحله تولید و فروش رسیده باشد و کلیه مجوزها، تاییدیه ها و استانداردهای لازم مورد نظر دبیرخانه متناسب با حوزه فناوری کالا را اخذ کرده باشند.

۱۱. نمونه جدید: طرح اولیه ای از محصول جدید مرتبط با توانمندی های فناورانه یا محصولات تایید شده شرکت دانش بنیان است.

۱۲. برنامه رشد: برنامه ارائه شده از طرف شرکت که شامل؛ رشد در زمینه های فروش، صادرات، اشتغال تخصصی، اخذ تاییدیه ها، استانداردها و مجوزهای لازم برای عرضه گسترده محصول در بازارهای داخلی و خارجی، توسعه سبد محصولات دانش بنیان، نرخ رشد میزان تشکیل و جذب سرمایه و میزان همکاری های فناورانه می باشد.

۱۳. **فهرست کالا و خدمات دانش‌بنیان:** فهرستی از محصولات شامل کالاها و خدمات فناورانه برخوردار از فناوری‌های برتر نسبت به تراز متوسط فناوری‌های موجود در کشور است که بر اساس ضوابط شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان توسط دبیرخانه تدوین، به‌روزرسانی و منتشر می‌گردد. در تدوین این فهرست علاوه بر ملاحظات سطح فناوری، محصولات و خدمات فناورانه و نوآورانه مرتبط با اولویت‌های راهبردی و ملی و مزیت‌های رقابتی بخش‌های اصلی اقتصادی کشور مورد توجه قرار می‌گیرد.

۱۴. **درآمد عملیاتی:** درآمد ناشی از فروش کالاها یا خدمات شرکت‌ها که در ردیف‌های «فروش خالص»، «درآمد ناخالص پیمانکاری/ارائه خدمات» و «سایر درآمدهای عملیاتی» در صورت سود و زیان اظهارنامه مالیاتی شرکت‌ها درج می‌شود.

فصل ۲: معیارهای ارزیابی «شرکت‌های دانش‌بنیان» و «کالاها و خدمات دانش‌بنیان»

کالاها و خدمات ارائه شده از سوی شرکت متقاضی لازم است برخوردار از همه معیارهای مندرج در ماده (۱) باشد. همچنین احراز یکی از معیارهای مندرج در ماده (۳)، (۴) یا (۵) در فرآیند ارزیابی ضروری است.

ماده ۱- معیارهای کالاها و خدمات دانش‌بنیان مورد تایید

۱-۱- **مرحله تولید:** کالاهای ارائه شده، باید در حال تولید بوده یا حداقل در مقیاس آزمایشگاهی (با قابلیت بررسی فنی) ساخته شده باشند.

تبصره ۱- احراز معیار "مرحله تولید" برای خدمات مورد ارزیابی، از طریق مستندات مثبت فروش صورت می‌پذیرد.

۱-۲- **سطح فناوری:** محصولات ارائه شده باید در حوزه فناوری‌های برتر باشند به این معنا که دانش فنی طراحی و ساخت یا دانش فنی فرآیند تولید محصول از متوسط سطح فناوری‌های موجود در کشور بالاتر بوده و دستیابی به آن مستلزم انجام تحقیق و توسعه توسط یک تیم فنی خبره باشد. محصولات دارای سطح فناوری قابل پذیرش، در قالب فهرست کالاها و خدمات دانش‌بنیان توسط دبیرخانه تدوین و منتشر می‌شود.

تبصره ۲- در صورتی که شرکت، مجری پروژه «مهندسی، پیمانکاری و ساخت» (EPC) باشد، اگر حداقل ۵ درصد از قیمت قرارداد پروژه در بخش طراحی مفهومی و تفصیلی حائز همه معیارهای ماده (۱) بوده و حداقل ۱۰

درصد از تجهیزات خریداری شده از شرکت‌های دانش‌بنیان تامین شده باشد، خدمات شرکت متقاضی تایید می‌شود.

۱-۳- تسلط بر دانش فنی: شرکت باید مطابق با پیوست (۱)، حداقل در یکی از موارد زیر ناظر به دانش طراحی، تسلط داشته باشد:

الف- طراحی زیرسیستم اصلی کالا و خدمت

ب- طراحی یکپارچه‌سازی کالا و خدمت

ج- طراحی فرآیند (یا تجهیزات) تولید کالا و خدمت، مشروط به پیچیده بودن این فرآیند (یا تجهیزات تولید)

تبصره ۳- دبیرخانه می‌تواند شرط تسلط بر دانش فنی را با توجه به حوزه فناوری از طریق تعدادی از نشانگرهای اثبات‌کننده‌ی دانش فنی از قبیل موارد ذیل احراز نماید. سنجش این موارد در ارتباط با محصول مورد ارزیابی صورت می‌پذیرد:

- هزینه‌کرد تحقیق و توسعه
- تعداد نیروی انسانی فعال در حوزه تحقیق و توسعه شرکت
- برخورداری از مشتری تخصصی پایدار (تعداد مشتری، مدت و تناوب فروش به هر کدام)
- میزان جذب سرمایه از شرکت‌های بزرگ
- میزان سرمایه‌گذاری در تیم‌های فناور و شرکت‌های دانش‌بنیان
- انعقاد قراردادهای همکاری فناورانه با سایر شرکت‌ها یا دانشگاه‌ها
- داشتن ثبت اختراع بین‌المللی تایید شده نهایی (گرنٹ شده)
- دارا بودن استانداردهای تخصصی و تاییدیه‌های عملکرد

ماده ۲- انواع شرکت‌های دانش‌بنیان

شرکت‌های دانش‌بنیان موضوع این آیین‌نامه شامل دسته‌های زیر است:

الف- نوپا

ب- نوآور

ج- فناور

ماده ۳- شرکت‌های دانش‌بنیان «نوپا»

شرکت‌های فعال در حوزه تحقیق، طراحی و توسعه کالاها و خدمات فناورانه که هنوز از نظر کسب و کاری و اقتصادی به بلوغ کافی دست پیدا نکرده‌اند، در صورت احراز تمامی شرایط زیر به عنوان "شرکت دانش‌بنیان نوپا" تایید می‌شوند:

۳-۱- شرکت حداقل یک محصول در مقیاس نمونه آزمایشگاهی مطابق با فهرست کالاها و خدمات دانش‌بنیان، مشروط به دارا بودن تمامی معیارهای ماده ۱، ساخته و ارائه نماید.

تبصره ۴- در حوزه‌های اشاره شده در فهرست کالا و خدمات دانش‌بنیان، در مواردی که دستیابی به نمونه اولیه محصول یا خدمت، مستلزم تحقیق و توسعه مستمر در بازه زمانی بیش از یک سال است، در صورتی که شرکت به مدت حداقل ۶ ماه تا زمان ارزیابی دارای حداقل دو شرط از شرایط زیر باشد، موضوع به عنوان یک محصول دانش‌بنیان پذیرفته می‌شود. محصول در صورت عدم کسب معیارهای ماده ۱ پس از مدت زمان دو سال، عدم تایید می‌شود. تشخیص تحقق شرایط فوق با دبیرخانه است.

۱- برنامه تحقیق و توسعه متمرکز داشته و حداقل ۵۰ درصد هزینه شرکت صرف تحقیق در توسعه محصول هدف شده باشد.

۲- حداقل ۵۰ درصد از نیروی انسانی شرکت به صورت تخصصی در تحقیقات مرتبط با موضوع فعالیت داشته است.

۳- شرکت موفق به اخذ گرنت‌های علمی و فناوری یا قراردادهای رسمی پژوهشی با اسناد مثبت تراز مالی واقعی از نهادهای دولتی یا مراکز معتبر در موضوع محصول هدف شده است.

۳-۲- درآمد عملیاتی در آخرین اظهارنامه مالیاتی شرکت کمتر از ۷۰ میلیارد ریال باشد.

۳-۳- شرکت برنامه رشد خود را ارائه نموده و در فرآیند ارزیابی به تایید دبیرخانه برساند.

تبصره ۵- شرکت‌های فاقد اظهارنامه مالیاتی صرفاً یک سال از زمان اولین تایید فرصت خواهند داشت تا اظهارنامه مالیاتی خود را به دبیرخانه ارائه نمایند.

ماده ۴- شرکت‌های دانش‌بنیان «نوآور»

شرکت‌های فعال در حوزه تولید و توسعه کالاها و خدمات فناورانه و نوآورانه که از نظر کسب و کاری و اقتصادی به بلوغ کافی دست پیدا کرده‌اند، در صورت احراز تمامی شرایط زیر به عنوان "شرکت دانش‌بنیان نوآور" تایید می‌شوند:

۴-۱- شرکت دارای تولید تجاری حداقل یک کالا/خدمت دانش‌بنیان، مشروط به دارا بودن تمامی معیارهای ماده ۱ باشد.

۴-۲- درآمد عملیاتی در آخرین اظهارنامه مالیاتی شرکت باید بیش از ۷۰ میلیارد ریال باشد.

۴-۳- شرکت باید برنامه رشد خود را ارائه کند و گزارش پیشرفت آن را به صورت سالانه به تایید دبیرخانه برساند.

۴-۴- سهم فروش کالاها/خدمات دانش‌بنیان شرکت از فروش کل شرکت کمتر از ۵۰ درصد باشد.

ماده ۵- شرکت‌های دانش‌بنیان «فناور»

شرکت‌های فعال در حوزه تولید و توسعه کالاها و خدمات فناورانه که از نظر کسب و کاری و اقتصادی به بلوغ کافی دست پیدا کرده‌اند، در صورت احراز تمامی شرایط زیر به عنوان "شرکت دانش‌بنیان فناور" تایید می‌شوند:

۵-۱- شرکت دارای تولید تجاری حداقل یک کالا/خدمت دانش‌بنیان، مشروط به دارا بودن تمامی معیارهای ماده ۱ باشد.

۵-۲- درآمد عملیاتی در آخرین اظهارنامه مالیاتی شرکت باید بیش از ۷۰ میلیارد ریال باشد.

۵-۳- شرکت باید حداقل ۱۰ نفر نیروی بیمه شده تمام وقت داشته باشد.

۵-۴- سهم فروش کالاها/خدمات دانش‌بنیان شرکت از فروش کل حداقل ۵۰ درصد باشد.

تبصره ۶- درآمد حاصل از موارد زیر در فروش کالاها/خدمات دانش‌بنیان، مندرج در بند ۵-۴ این ماده لحاظ نمی‌شوند:

- که کمتر از ۱۰ درصد از قیمت قرارداد پروژه در بخش طراحی مفهومی (EPC) «پروژه» مهندسی، پیمانکاری و ساخت و تفصیلی حائز همه معیارهای ماده (۱) باشد
- خدمات تجاری سازی، خدمات آزمایشگاهی و همچنین فرآیندهای حائز شرایط ماده (۱) که منجر به تولید محصولات شوند غیردانش بنیان می

۵-۵- شرکت باید برنامه رشد خود را ارائه کند و گزارش پیشرفت آن را به صورت سالانه به تایید دبیرخانه برساند.

ماده ۶- حمایت های شرکت های دانش بنیان

۶-۱- حمایت های مورد نظر قانون، صرفاً برای توسعه و تولید کالاها و خدمات دانش بنیان تأیید شده، خواهد بود.

۶-۲- حمایت مالیاتی از کلیه شرکت های دانش بنیان مطابق مصوبات شورای راهبری فناوری ها و تولیدات دانش بنیان خواهد بود.

۶-۳- چنانچه شرکت های دانش بنیان، متقاضی استفاده از انواع حمایت ها برای توسعه محصول جدید خود باشند، محصول جدید آن ها در قالب نمونه جدید توسط دبیرخانه بررسی و در صورت دارا بودن شرایط تایید می شود.

۶-۴- شرکت های تایید شده، به منظور استفاده از حمایت ها و تسهیلات مد نظر قانون، علاوه بر معیارهای ماده ۱ باید معیارهای خاص حمایت و تسهیلات درخواستی را احراز نماید.

۶-۵- صندوق نوآوری و شکوفایی موظف است برنامه حمایت از شرکت های دانش بنیان شامل میزان و شرایط برخورداری از تسهیلات آن صندوق را متناسب با دسته بندی ارائه شده در این آیین نامه تدوین و به کارگروه ارایه نماید.

۶-۶- در صورتی که اهداف مصوب تعیین شده در برنامه رشد شرکت در مورد کالاها/خدمات دانش بنیان تایید شده محقق نشود، دبیرخانه می تواند آن محصول را از فهرست محصولات دانش بنیان شرکت خارج نماید.

۶-۷- شرکت های دانش بنیان سالانه بر مبنای شاخص های رشد مصوب دبیرخانه از قبیل سهم فروش دانش بنیان، تعداد نیروی انسانی بیمه شده و سایر شاخص های اعلامی از سوی دبیرخانه، رتبه بندی شده و متناظر با امتیاز کسب شده، می توانند از حمایت های ذیل قانون بهره مند شوند. در صورت نرسیدن شرکت به اهداف برنامه رشد مصوب خود، حمایت ها محدود و در صورت لزوم تا زمان تحقق اهداف توافق شده، قطع خواهد شد.

۶-۸- پرونده شرکت‌هایی که در عمل به تعهدات خود دارای سابقه سوء هستند (در زمینه بازپرداخت تسهیلات، سوءاستفاده از حمایت‌هایی از قبیل مالیات، بیمه و ...)، طبق دستورالعمل پیوست (۳) بررسی خواهد شد.

۶-۹- در صورت هرگونه تخلف شرکت در استفاده از حمایت‌های قانون برای مقاصد دیگر، ضمن محرومیت از استفاده مجدد از این حمایت‌ها، مشمول مجازات‌های موضوع ماده (۱۱) قانون حمایت نیز می‌باشد.

۶-۱۰- حمایت‌هایی که به هر دسته از شرکت‌ها تعلق می‌گیرد، از سوی کارگروه یا سایر مراجع ذی‌صلاح تعیین می‌شود.

ماده ۷- ضوابط اجرایی

۷-۱- پس از ثبت درخواست ارزیابی توسط شرکت‌های متقاضی در سامانه، دبیرخانه کارگروه آنها را برای کارگزاران مربوطه ارسال می‌کند. نتایج بررسی کارگزاران، توسط دبیرخانه ممیزی و تصمیم‌گیری نهایی می‌شود.

۷-۲- شرکت‌های متقاضی موظف به ارائه تعهدنامه دارا بودن نظام نامه مالی طبق پیوست (۴) هستند.

۷-۳- صورت‌های مالی شرکت‌های متقاضی، حسب مورد (بر مبنای مصوبه دبیرخانه) باید به تأیید حسابرسان رسمی (موسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران) برسد.

۷-۴- پرونده شرکت‌هایی که برخی از معیارهای این آیین‌نامه را احراز نمی‌کنند در موارد خاص به پیشنهاد اعضای کارگروه یا دبیرخانه، در کارگروه مورد بررسی قرار می‌گیرد.

۷-۵- در صورت وجود شواهدی مبنی بر عدول شرکت از معیارهای ارزیابی، دبیرخانه می‌تواند شرکت تایید شده را بر مبنای معیارهای این آیین‌نامه و سایر مصوبات کارگروه، مورد ارزیابی مجدد قرار داده و بعد از مشخص شدن نتیجه ارزیابی، اقدامات لازم را برای تایید یا عدم تایید شرکت به عمل آورد.

۷-۶- دبیرخانه موظف است سقف ۵۰ میلیارد ریال اعلام شده در ماده ۳، ۴ و ۵ آیین‌نامه را بر مبنای نرخ تورم سالانه اعلامی بانک مرکزی به صورت سالانه به‌روزرسانی و اعلام کند. بر این اساس شرکت‌های جدیدالورود یا شرکت‌هایی که زمان ارزیابی مجدد آنها بر اساس مفاد این آیین‌نامه رسیده است، بر مبنای میزان فروش سالانه اعلامی جدید ارزیابی خواهند شد.

۷-۷- شرکت‌های نوپا لازم است گزارش پیشرفت برنامه رشد خود را به صورت سالانه به دبیرخانه ارائه دهند و پس از گذشت حداکثر ۵ سال از زمان دریافت تاییدیه نوپا، معیارهای "شرکت‌های دانش‌بنیان نوآور" یا "شرکت‌های دانش‌بنیان فناور" را کسب نمایند. در صورت عدم کسب این معیارها، شرکت از فهرست شرکت‌های دانش‌بنیان خارج می‌شود. بنا بر تشخیص دبیرخانه، مدت زمان مندرج در این بند، صرفاً تا ۵ سال دیگر و به صورت سالانه بر اساس ارزیابی برنامه رشد شرکت قابل تمدید خواهد بود.

۷-۸- تاییدیه دانش‌بنیان "شرکت‌های دانش‌بنیان نوآور" یا "شرکت‌های دانش‌بنیان فناور" برای استفاده از مزایای قانون، با توجه به شاخص‌های ماده ۱ به صورت دوره‌ای و هر سه سال یکبار ارزیابی شده و در صورت عدم احراز شرایط درج شده، آن شرکت از فهرست شرکت‌های دانش‌بنیان خارج خواهند شد.

۷-۹- در صورتی که شرکت دانش‌بنیان نوآور شرط ۴-۲ ذکر شده در ماده ۴ را از دست بدهد، به دسته "شرکت‌های دانش‌بنیان نوپا" منتقل خواهد شد. در این شرایط شرکت‌ها تنها دو سال فرصت دارند تا بتوانند مجدداً شرایط "شرکت‌های دانش‌بنیان نوآور" یا "شرکت‌های دانش‌بنیان فناور" را کسب نمایند. این انتقال تنها یک بار انجام شده و در صورت تکرار شرایط فوق یا عدم ارتقاء به دسته بالاتر، شرکت از فهرست شرکت‌های دانش‌بنیان خارج خواهد شد.

۷-۱۰- در صورتی که شرکت دانش‌بنیان فناور یکی از دو شرط ۵-۲ و ۵-۳ ذکر شده در ماده ۵ را از دست بدهد، بنا به تشخیص دبیرخانه و بر اساس دلایل ارایه شده توسط شرکت، آن شرکت می‌تواند یک سال دیگر به عنوان شرکت دانش‌بنیان فناور فعالیت نماید. در صورتی که شرکت پس از گذشت یک سال شرایط شرکت‌های فناور را کسب ننماید، به دسته "شرکت‌های دانش‌بنیان نوپا" یا "شرکت‌های دانش‌بنیان نوآور" منتقل خواهد شد. در این شرایط شرکت تنها دو سال فرصت دارد تا بتواند مجدداً شرایط "شرکت‌های دانش‌بنیان فناور" را کسب نماید. این انتقال تنها یک بار انجام شده و در صورت تکرار شرایط فوق یا عدم ارتقاء به دسته فناور، شرکت از فهرست شرکت‌های دانش‌بنیان خارج خواهد شد.

۷-۱۱- در صورتی که شرکت دانش‌بنیان فناور به صورت همزمان دو شرط ۵-۲ و ۵-۳ ماده ۵ را از دست بدهد، به دسته "شرکت‌های دانش‌بنیان نوپا" منتقل خواهد شد. در این شرایط شرکت تنها دو سال فرصت دارد تا بتواند مجدداً شرایط "شرکت‌های دانش‌بنیان نوآور" یا "شرکت‌های دانش‌بنیان فناور" را کسب نماید. این انتقال تنها یک بار انجام شده و در صورت تکرار شرایط فوق یا عدم ارتقاء به دسته بالاتر، شرکت از فهرست شرکت‌های دانش‌بنیان خارج خواهد شد.

۷-۱۲- ارتقای دسته شرکت‌های دانش‌بنیان از نوپا به نوآور، نوپا به فناور، و نوآور به فناور در صورت احراز شرایط مندرج در ماده ۴ یا ۵ قابل انجام است.

۷-۱۳- در صورتی که براساس اعلام مراجع ذیصلاح قانونی، شرکتی انحلال یابد، آن شرکت از فهرست شرکت‌های دانش‌بنیان خارج خواهد شد.

۷-۱۴- شرط تسلط بر دانش فنی برای محصولات موجود در فهرست کالا و خدمات دانش‌بنیان، با داشتن تیم تحقیق و توسعه یا سهامداران مشابه، صرفاً برای یک شرکت قابل تایید است. بنابراین در صورتی که شرکت، محصول مورد ارزیابی را قبلاً در شرکت دیگری به تایید دانش‌بنیان رسانده باشد، شرط تسلط بر دانش فنی محصول فوق‌الذکر با تیم تحقیق و توسعه یا سهامداران مشابه، قابل تایید نخواهد بود.

۷-۱۵- دبیرخانه موظف است با همکاری سایر بازیگران زیست‌بوم دانش‌بنیان به ویژه صندوق نوآوری و شکوفایی زیرساخت‌های لازم از قبیل سامانه ارائه برخط خدمات ارزیابی، سامانه یکپارچه ارائه حمایت‌ها و تسهیلات و سامانه نمایش توانمندی‌های فناورانه شرکت‌های دانش‌بنیان را فراهم نماید.

۷-۱۶- بر اساس آیین‌نامه حاضر، دبیرخانه موظف است فهرست شرکت‌های دانش‌بنیان مورد تایید پیش از تصویب این آیین‌نامه را در قالب دسته‌بندی جدید به‌روزرسانی و منتشر نماید.

۷-۱۷- با توجه به اینکه فهرست کالا و خدمات دانش‌بنیان به صورت دوره‌ای به‌روزرسانی می‌شود و یکی از شاخص‌های به‌روزرسانی، سطح فناوری کل کشور در هر حوزه است، در صورتی که در این به‌روزرسانی‌ها، کلیه محصولات و خدمات دانش‌بنیان تایید شده یک شرکت از فهرست خارج شود، آن شرکت به مدت سه سال از زمان آخرین تایید یا یک سال از زمان آخرین به‌روزرسانی (هرکدام که بیشتر باشد) فرصت دارد تا کالا/خدمات جدیدی را که در فهرست کالا و خدمات دانش‌بنیان موجود است، برای ارزیابی ارایه نماید. در غیر این صورت آن شرکت از فهرست شرکت‌های دانش‌بنیان خارج خواهد شد.

۷-۱۸- دبیرخانه مجاز است حسب نیاز در فرآیندهای ارزیابی و حمایت از شبکه کارگزاران ارزیابی استفاده نماید و متناسب با نوع خدمات تعرفه‌های ارزیابی را مشخص کند.

۷-۱۹- در صورتی که شرکت‌های دانش‌بنیان، درخواست انتقال محصول دانش‌بنیان خود به شرکت دیگری را داشته باشند، باید درخواست خود را از طریق نامه رسمی و امضا شده توسط همه سهامداران شرکت مبداء ارائه نمایند. موضوع درخواست توسط دبیرخانه با توجه به وضعیت شرکت مبداء و مقصد بررسی می‌شود. دبیرخانه پس از بررسی مستندات ارسالی و علت انتقال محصول، می‌تواند با این مسأله موافقت نماید. بدیهی است در صورت انجام این کار، محصول مورد نظر از فهرست محصولات مورد تایید برای شرکت مبداء، حذف می‌شود و لذا ممکن است منجر به تغییر وضعیت شرکت مبداء از نظر دانش‌بنیانی (تایید/عدم تایید) و نوع آن شود.

این آیین‌نامه در (۷) ماده و (۶) تبصره در جلسه مورخ ۱۴۰۲/۰۲/۱۸ کارگروه به تصویب رسید و جایگزین نسخه‌های قبلی این آیین‌نامه و «شیوه‌نامه معیارهای کالاها/خدمات دانش‌بنیان برای بررسی کالاها/خدمات در کارگزاران ارزیابی شرکت‌های دانش‌بنیان» مصوبه کارگروه مورخ ۱۳۹۳/۰۳/۳۱، و «مصوبه ارزیابی شرکت‌ها و موسسات دانش‌بنیان نوع ۳» مورخ ۱۳۹۹/۱۱/۱۱ و سایر مصوبات مغایر با این آیین‌نامه در کارگروه می‌شود و تمامی نسخه‌های قبلی این آیین‌نامه، شیوه‌نامه‌ها و مصوبات مذکور، از درجه اعتبار ساقط می‌گردد.

پیوست (۱): معیارهای تسلط بر دانش فنی

به منظور احراز شرط بند ۱-۳ ماده (۱) (تسلط بر دانش فنی)، شرکت باید حداقل در یکی از موارد زیر ناظر به دانش طراحی، تسلط داشته باشد:

الف- زیرسیستم اصلی ^{III} کالا و خدمت

ب- یکپارچه‌سازی کالا و خدمت (فعالیت‌های صرفاً مونتاژ، مشمول این بند نیست)

ج- فرآیند (یا تجهیزات) تولید کالا و خدمت (مشروط به پیچیده بودن فرآیند یا تجهیزات تولید)

بندهای «الف»، «ب» و «ج»، باید براساس یک یا ترکیبی از روش‌های زیر، انجام شده باشد:

۱- **طراحی داخلی:** طراحی صورت گرفته، مبتنی بر ایده و فعالیت‌های تحقیق و توسعه شرکت، انجام شده باشد.

۲- **مهندسی معکوس:** طراحی صورت گرفته، مبتنی بر فعالیت‌های تحقیق و توسعه روی محصولی که قبلاً توسط افراد یا شرکت‌های دیگر تولید شده است، انجام شده باشد. بدیهی است مهندسی معکوس با کپی‌سازی متفاوت است. در مهندسی معکوس، هدف استخراج دانش‌های نهفته در طراحی و چینش اجزا و همچنین مواد و قطعات بکار رفته در محصول اصلی توسط تیم طراحی و مهندسی خبره است.

۳- **انتقال فناوری به همراه ایجاد تغییرات اساسی:** شرکت ابتدا دانش فنی را از طریق انتقال فناوری از مجموعه‌های بیرون از شرکت (از طریق خرید لیسانس، کلید در دست، خرید تجهیزات، دریافت آموزش از

شرکت‌های دارنده دانش فنی و... وارد کرده و در ادامه با انجام تحقیق، طراحی و توسعه، موفق به ایجاد تغییرات اساسی در محصول یا فرآیند (تجهیزات) پیچیده تولید، شده است.

در تمامی موارد ۱ تا ۳، لازم است شرکت به دانش فنی و منطق طراحی (دانش چرایی)، دست یافته و مسلط باشد.

تبصره ۱- در صورتی که تسلط بر دانش فنی، توسط افراد اصلی شرکت قبلاً در مجموعه دیگری (از جمله دانشگاه‌ها، مراکز پژوهشی و سایر شرکت‌ها) یا توسط تیم مشاوران فنی فعلی شرکت، انجام شده باشد و شرکت نیز بر دانش فنی و منطق طراحی (دانش چرایی) مسلط باشد، بند ۱-۳ مورد تایید خواهد بود.

پیوست (۲): شیوه ارزیابی مالکیت شرکت‌ها و موسسات متقاضی

ماده ۱- با توجه به قانون حمایت از شرکت‌ها و موسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات، مجموعه‌ی «شرکت‌ها، موسسات و نهادهای دولتی» و شرکت‌هایی که بیش از (۵۰) درصد از مالکیت آن‌ها متعلق به آن مجموعه‌ها باشد، قابلیت تایید به‌عنوان شرکت دانش‌بنیان را ندارند.

تبصره ۱- دبیرخانه می‌تواند در احراز این ماده، سهامداران شرکت متقاضی را تا لایه دوم، بررسی نماید.

تبصره ۲- دبیرخانه می‌تواند به منظور شناسایی «شرکت‌ها، موسسات و نهادهای دولتی» موضوع این ماده، از اسامی شرکت‌ها، موسسات و نهادهای مندرج در پیوست بودجه سنواتی هر سال، به عنوان یکی از ابزارهای احراز این ماده استفاده نماید.

پیوست (۳): دستورالعمل بررسی سوء سابقه شرکت‌ها

ماده ۱- شرکت‌هایی که سوء سابقه و تخلفات مکرر در عمل به تعهدات خود داشته‌اند (در زمینه بازپرداخت تسهیلات، هزینه کرد حمایت‌ها، بهره‌گیری از معافیت‌های مالیاتی، بیمه‌ای و ...)، از شمول بررسی در قالب این آیین‌نامه خارج می‌باشند و اعضای کارگروه، مشخصات شرکت‌هایی را که در تعامل با آن‌ها از انجام تکالیف قانونی و تعهدات خودداری کرده‌اند یا مرتکب تخلف یا سوءاستفاده شده‌اند، در اختیار کارگروه قرار می‌دهند.

تبصره ۱- صندوق نوآوری و شکوفایی از طریق اخذ اطلاعات از سایر نهادهای مالی، سابقه مالی شرکت‌های دارای سوء سابقه را استخراج و در اختیار دبیرخانه کارگروه قرار می‌دهد.

ماده ۲- در صورت تشخیص کارگروه، دبیرخانه می‌تواند از سایر مراجع ذیربط نیز استعلام‌های لازم را دریافت نماید. دبیرخانه می‌تواند برای این منظور از کارگزار یا کارگزاران معتمد و صاحب صلاحیت استفاده نماید.

ماده ۳- در صورت اعتراض شرکت‌ها، دبیرخانه بررسی کرده و تصمیم‌گیری نهایی را انجام خواهد داد.

ماده ۴- تاییدیه شرکت‌های دانش‌بنیان که تخلفات مکرر در عمل به تعهدات خود داشته باشند (تسهیلات مالی و حمایت‌ها)، لغو می‌شود.

پیوست (۴): تعهدنامه دارا بودن نظام‌نامه مالی

شرکت‌های متقاضی موظف به داشتن گردش مالی شفاف هستند (نظیر دارا بودن دفاتر قانونی معتبر، اسناد مالی درآمد و هزینه معتبر، گردش وجوه نقد صرفاً از طریق حساب‌های بانکی رسمی شرکت متقاضی، ثبت به موقع و صحیح اسناد مالی، و رعایت استانداردهای حسابداری) و لازم است نسبت به ثبت فعالیت‌های مالی، عملیاتی و جاری خود اقدام نمایند. موارد مدنظر در نظام‌نامه مالی شرکت متقاضی به شرح زیر است:

- کلیات اصول مالی (کلیه وقایع عملیات مالی شرکت متقاضی و نحوه تنظیم، ثبت و نگهداری دفاتر، حساب‌ها و گزارش‌های مالی بر اساس اصول و موازین پذیرفته شده حسابداری باشد)
- درآمد و هزینه (درآمدهای تحقق یافته به حساب یا حساب‌های بانکی شرکت متقاضی واریز می‌شود و برداشت از این حساب با تعیین محل مصرف با امضای مجاز مذکور در اساسنامه خواهد بود)

- قیمت تمام شده (به منظور دستیابی به هزینه محصولات و خدمات تولید و ارائه شده توسط شرکت متقاضی، هزینه مواد مستقیم مصرفی، دستمزد مستقیم و سربار ساخت، محاسبه و در حساب‌ها ثبت می‌شود)